

A határvédelem nemzeti ügy

A Magyar Honvédség alapvető feladata Magyarország határainak katonai védelme, a törvény szerint a honvédelem – így a határvédelem is – nemzeti ügy. Ezzel összhangban a ma elfogadott törvénymódosítások alkotmányos alapokon lehetővé teszik, hogy a honvédség tömeges bevándorlás okozta válsághelyzetben rend- és határvédelmi feladatokat lásson el. A módosításokkal hatékonyabbá válhat a fizikai határzár és az államhatár más szakaszainak őrzése és védelme, valamint a határárral kapcsolatos bűncselekmények elleni fellépés is. A honvédség ugyanis az új felhatalmazások alapján fegyverhasználati joggal – de nem fegyverhasználati kötelezettséggel – fenti válsághelyzet idején közreműködik az államhatár őrzésében, az ehhez kapcsolódó konfliktushelyzetek kezelésében, az erőszakos cselekmények elhárításában – mindezt a rendőrséggel együttműködve, azt segítve, de annak hatásköreit nem elvonva. Ez nem csak az államhatár őrzésének hatékonyságát, de a rendőrség tehermentesítését is szolgálja, lehetővé téve, hogy a hatóság eleget tehessen „hagyományos” rendvédelmi kötelezettségeinek az ország más területein is.

A honvédség új felhatalmazásai kapcsán mindenekelőtt azt szükséges hangsúlyozni, hogy azok egyrészt a honvédelmi törvény, másrészt a rendőrségi törvény már meglévő, általános szabályain alapulnak, azonban azokat konkretizálják a tömeges bevándorlás okozta válsághelyzet területére és idejére, kizárólag az államhatár védelmével összefüggésben. Így a fegyverhasználati jog is csak ezen keretek között értelmezhető, tehát az nem teremt egyben fegyverhasználati kötelezettséget, de természetesen a honvéd jogos védelem és a végszükség, valamint a maga vagy társa biztonságát veszélyeztető támadás esetén jogosult fegyvert használni. A Katonai Rendészeti Szolgálatra vonatkozó, már régóta hatályos előírások alapján került sor a honvédséget megillető egyéb, új szolgálati jogosultságok meghatározására is. Így fenti válsághelyzetben, segítő a rendőrség munkáját, a katona igazoltathat, fokozott ellenőrzést, átvizsgálást végezhet, idegenrendészeti intézkedést fogantatosíthat, de részt vehet a határforgalom ellenőrzésében is. Ezen felül a szándékos bűncselekmény elkövetőjét vagy a Magyarországon jogellenesen tartózkodó személyt elfoghatja és előállíthatja, de egyes, a rendőrség hatáskörébe tartozó biztonsági intézkedést is végezhet. Bármilyen kényszerítő eszközt is alkalmaz azonban a honvéd, azt előjárójának köteles jelenteni, aki az esetet vizsgálja.

Mindezek mellett a rendőrség hatáskörei is bővülnek az államhatár őrzésével összefüggésben – tekintettel arra, hogy a rendőrség alapvető alkotmányos feladata az államhatár rendjének védelme. Így a rendőrség – segítő az egészségügyi hatóságok munkáját – tömeges bevándorlás okozta járványügyi helyzetben különleges intézkedéseket fogantatosíthat: például az általános előírásokkal összhangban területet zárhat le vagy közforgalmú intézmény működését korlátozhatja – magánlakásba azonban csak és kizárólag külön írásos utasítás birtokában léphet be, mely szabályozás így megfelel a vonatkozó alapjogi követelményeknek. Ezen felül a rendőrség veszélyhelyzet idején is rendelkezésre álló „biztonsági intézkedései” ezentúl az államhatár védelme érdekében is „bevetethetők” lesznek.